

УДК 37.016
К77

Кравцова Н. М.

К77 Українська мова (навчання грамоти). 1 клас. Частина 2 / Н. М. Кравцова, О. Д. Придаток, Л. О. Білушенко. — Х. : Вид. група «Основа», 2019. — 430, [2] с. — (Серія «Мій конспект»).

ISBN 978-617-00-3712-1.

Посібник містить орієнтовне календарно-тематичне планування та розробки уроків української мови (навчання грамоти) у 1-му класі Нової української школи, складені відповідно до вимог нового Державного стандарту початкової освіти (2018) за Типовою освітньою програмою авторського колективу під керівництвом О. Я. Савченко.

Розподіл годин і тематика уроків відповідають змісту підручника М. С. Вашуленка, О. В. Вашуленко (Українська мова. Буквар : підруч. для 1 класів закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). — К. : Видавничий дім «Освіта», 2018).

Конспекти уроків, різноманітних за формою проведення, побудовано з урахуванням основних положень Концепції «Нова українська школа», на засадах компетентнісного, діяльнісного підходів, з використанням елементів інтеграції, інноваційних та здоров'язбережувальних технологій, інтерактивних методів та прийомів навчання, сучасного обладнання як складової нового освітнього середовища.

Для вчителів початкової школи.

УДК 37.016

ISBN 978-617-00-3712-1

© Кравцова Н. М., Придаток О. Д.,
Білушенко Л. О., 2018
© Корягін В. О., дизайн обкладинки, 2019
© ТОВ «Видавнича група «Основа», 2019

ЗМІСТ

Орієнтовне календарно-тематичне планування	6
Буквений період (продовження)	10
Урок 113. Звук [г] позначення його буквою <i>г, Г (ге)</i> . Читання складів і слів із буквою <i>г</i> . Робота з дитячою книжкою	10
Урок 114. Повторення вивчених букв. Письмо малої букви <i>г</i> . Розвиток зв'язного мовлення (« <i>Вчуся описувати предмети</i> »).	14
Урок 115. Закріплення букви <i>г, Г</i> , її звукового значення, уміння читати вивчені букви в словах, реченнях і текстах. Слова, протилежні за значенням	17
Урок 116. Письмо великої букви <i>Г</i>	20
Урок 117. Звук [ґ]. Позначення його буквою <i>г, Г (ге)</i> . Робота над літературною вимовою слів із дзвінким приголосним [г] у зіставленні з [ґ]. Читання складів і слів із буквою <i>г</i> . Робота зі значенням слів	23
Урок 118. Письмо малої букви <i>г</i>	27
Урок 119. Закріплення букв «ге», «ґе». Опрацювання тексту «На городі»	30
Урок 120. Письмо великої букви <i>Г</i>	33
Урок 121. Буква <i>ь</i> (знак м'якшення), позначення нею на письмі м'якості попереднього приголосного. Порівняння вимови твердих та м'яких приголосних звуків. Розширення знання про слова, протилежні за значенням	36
Урок 122. Письмо букви <i>ь</i>	39
Урок 123. Буквосполучення « <i>ьо</i> ». Добирання заголовка до тексту	42
Урок 124. Закріплення вміння писати склади і слова з вивченими буквами. Розвиток зв'язного мовлення (« <i>Вчуся розпізнавати ознаки зими</i> »)	45
Урок 125. Звук [х], позначення його буквою <i>х, Х (ха)</i> . Відпрацювання літературної вимови слів зі звуком [х]. Читання складів, слів, речень із буквою <i>х</i>	48
Урок 126. Письмо малої букви <i>х</i>	52
Урок 127. Закріплення букви <i>х, Х</i> , її звукового значення, уміння читати вивчені букви в словах, реченнях і текстах. Робота з дитячою книжкою. В. Сухомлинський «Ласкавий Вітер і холодний Вітруга»	55
Урок 128. Письмо великої букви <i>Х</i>	59
Урок 129. Звук [ж], позначення його буквою <i>ж, Ж (же)</i> . Читання складів, слів і речень з буквою <i>ж</i>	62
Урок 130. Письмо малої букви <i>ж</i>	66
Урок 131. Закріплення букви <i>ж, Ж</i> , її звукового значення, уміння читати вивчені букви в словах, реченнях і текстах	70
Урок 132. Письмо великої букви <i>Ж</i>	74
Урок 133. Звук [ш], позначення його буквою <i>ш, Ш (ша)</i> . Читання складів, слів і речень з буквою <i>ш</i>	77
Урок 134. Письмо малої букви <i>ш</i>	80
Урок 135. Закріплення букви <i>ш, Ш</i> , її звукового значення, уміння читати вивчені букви в словах, реченнях і текстах	83
Урок 136. Письмо великої букви <i>Ш</i> . Розвиток зв'язного мовлення (« <i>Вчуся розпізнавати однакові, схожі і відмінні ознаки</i> »)	87
Урок 137. Звук [ч], позначення його буквою <i>ч, Ч (че)</i> . Відпрацювання літературної вимови слів зі звуком [ч]. Читання складів, слів, речень із буквою <i>ч</i>	90
Урок 138. Письмо малої букви <i>ч</i>	94
Урок 139. Закріплення знань і вмінь, пов'язаних із вивченими буквами	97
Урок 140. Закріплення вивчених букв	100
Урок 141. Закріплення знань і вмінь, пов'язаних із вивченими буквами. Опрацювання тексту «Річка Черемош»	103
Урок 142. Письмо великої букви <i>Ч</i>	107
Урок 143. Звуки [ц], [ц'], буква <i>ц, Ц (це)</i> . Читання складів, слів і тексту із буквою <i>ц</i>	110
Урок 144. Письмо малої букви <i>ц</i>	114
Урок 145. Закріплення букви <i>ц, Ц</i> , її звукового значення, уміння читати вивчені букви в словах, реченнях і текстах. Робота з дитячою книжкою. Андрій Лінник. Збірка «Проста арифметика»	118
Урок 146. Письмо великої букви <i>Ц</i>	121
Урок 147. Буква « <i>я</i> », позначення нею м'якості попереднього приголосного і звука [а]	124
Урок 148. Письмо малої букви <i>я</i>	127
Урок 149. Буква « <i>я</i> », позначення нею двох звуків [йа]	130

Урок 150. Письмо великої букви <i>Я</i> . Розвиток зв'язного мовлення (« <i>Вчуся розрізнати загальні та особливі ознаки предметів</i> »)	133
Урок 151. Буква «ю», позначення нею м'якості попереднього приголосного і звука [у]	136
Урок 152. Письмо малої букви <i>ю</i>	139
Урок 153. Буква «ю», позначення нею двох звуків [йу]	142
Урок 154. Письмо великої букви <i>Ю</i>	145
Урок 155. Закріплення вивчених букв. Опрацювання тексту «Вишня» за Катериною Михалициною	148
Урок 156. Закріплення вивчених букв	151
Урок 157. Буква «є», позначення нею м'якості попереднього приголосного і звука [е]	154
Урок 158. Письмо малої букви <i>є</i>	158
Урок 159. Буква «є», позначення нею двох звуків [йа]. Робота з дитячою книжкою	161
Урок 160. Письмо великої букви <i>Є</i>	164
Урок 161. Закріплення знань і вмінь, пов'язаних із вивченими буквами. Опрацювання тексту «Буруля» за Валентиною Коваленко	167
Урок 162. Закріплення вивчених букв. Розвиток зв'язного мовлення (« <i>Вчуся розподіляти предмети на групи</i> »)	170
Урок 163. Буква «ї», звуки [йї]. Опрацювання віршів «Трамвайчик» Анатолія Камінчука, «Іде зайчик у трамваї» Ігоря Січовика, «Чиї ручаї?» Миколи Возіянова	173
Урок 164. Письмо малої букви <i>ї</i>	177
Урок 165. Закріплення знань і вмінь, пов'язаних із вивченими буквами. Опрацювання тексту «Українська держава»	180
Урок 166. Письмо великої букви <i>Ї</i> , слів та речень з нею	183
Урок 167. Закріплення знань і вмінь, пов'язаних із вивченими буквами. Опрацювання тексту «Київ»	186
Урок 168. Закріплення вивчених букв	189
Урок 169. Тарас Шевченко та Леся Українка — видатні українські поети	192
Урок 170. Закріплення вивчених букв	196
Урок 171. Звуки [шч], позначення їх буквою <i>щ, Щ (ща)</i> . Читання слів і текстів з буквою <i>щ</i>	199
Урок 172. Письмо малої букви <i>щ</i>	203
Урок 173. Закріплення знань і вмінь, пов'язаних із вивченими буквами. Опрацювання тексту «Яке щастя?» В. Сухомлинського. Робота з дитячою книжкою	207
Урок 174. Письмо великої букви <i>Щ</i> . Розвиток зв'язного мовлення (« <i>Вчуся розпізнавати ознаки весни</i> »)	210
Урок 175. Закріплення знань і вмінь, пов'язаних із вивченими буквами. Опрацювання тексту «Удома краще»	213
Урок 176. Закріплення вміння писати слова, речення	216
Урок 177. Звук [ф] позначення його буквою <i>ф, Ф (еф)</i> . Читання складів і слів із буквою <i>ф</i>	219
Урок 178. Письмо малої букви <i>ф</i>	222
Урок 179. Закріплення знань і вмінь, пов'язаних із вивченими буквами. Опрацювання тексту «Виставка малюнків». Опрацювання скоромовок «Фотографування» Марії Павленко та «На майдані, де фонтан» Тамари Коломієць	225
Урок 180. Письмо великої букви <i>Ф</i>	228
Урок 181. Закріплення знань і вмінь, пов'язаних із вивченими буквами. Опрацювання тексту «Фунікулер у Києві»	231
Урок 182. Закріплення вміння писати слова, речення	234
Урок 183. Звуки [дз], [дз'], буквосполучення <i>дз</i> . Відпрацювання зливої вимови звуків [дз], [дз']. Опрацювання віршів, тексту	237
Урок 184. Письмо буквосполучення <i>дз</i>	240
Урок 185. Звук [дж]. Позначення його буквосполученням <i>дж</i> . Відпрацювання зливої вимови звука [дж]. Опрацювання тексту «Цілющі джерела»	244
Урок 186. Письмо буквосполучення <i>дж</i> . Розвиток зв'язного мовлення (« <i>Вчуся знаходити спільні ознаки в різних предметах</i> »)	247
Урок 187. Закріплення знань і вмінь, пов'язаних із вивченими буквами. Опрацювання тексту «Дзюдо»	251
Урок 188. Закріплення вміння писати слова, речення	254
Урок 189. Апостроф. Опрацювання віршів, тексту. Робота з дитячою книжкою. В. Сухомлинський «Співуча пір'їнка»	256
Урок 190. Письмо апострофа	260
Урок 191. Закріплення апострофа. Опрацювання тексту «Як ми виграли комп'ютер»	264
Урок 192. Закріплення вміння писати слова, речення	267
Урок 193. Підсумковий урок буквенного періоду. Алфавіт	270
Урок 194. Повторення. Алфавіт. Звуки мовлення. Букви	274

Післябуквений період	278
Урок 195. Читаю і відгадую загадку	278
Урок 196. Голосні та приголосні звуки	282
Урок 197. Читаю і слухаю дитячі пісні	286
Урок 198. Роль звуків і букв у слові	290
Урок 199. Читаю лічилки	294
Урок 200. Розвиток зв'язного мовлення (« <i>Вчуся бути ввічливим (ввічливою)</i> »)	298
Урок 201. Читаю українську народну казку «Рукавичка»	301
Урок 202. Правильна вимова слів зі звуками [г], [г']	304
Урок 203. Читаю авторську казку «Як заєць сон шукав» Ольги Зубер	308
Урок 204. Написання слів з буквою <i>щ</i>	310
Урок 205. Читаю вірші про пори року. Робота з дитячою книжкою. Олег Буцень «Солодкий дощ»	314
Урок 206. Написання слів з буквою <i>ь</i> (<i>знак м'якшення</i>)	318
Урок 207. Читаю про дні тижня	322
Урок 208. Написання слів з буквосполученням <i>ьо</i>	325
Урок 209. Читаю про кольори у природі	328
Урок 210. Написання слів з буквосполученням <i>йо</i>	332
Урок 211. Читаю про кольори у природі	336
Урок 212. Закріплення вміння писати слова, речення	339
Урок 213. Читаю про родину	342
Урок 214. Написання слів з буквами <i>я, ю, є, ї</i>	345
Урок 215. Читаю про родину	349
Урок 216. Написання слів з апострофом. Розвиток зв'язного мовлення (« <i>Вчуся бути хорошим другом (хорошою подругою)</i> »)	352
Урок 217. Читаю оповідання про дітей	356
Урок 218. Перенесення слів з рядка в рядок	359
Урок 219. Читаю оповідання про дружбу і друзів	365
Урок 220. Написання слів з буквосполученнями <i>дж, дз</i>	368
Урок 221. Читаю оповідання про дружбу і друзів. Робота з дитячою книжкою. В. Сухомлинський «Дівчинка і Ромашка»	372
Урок 222. Наголос у словах	375
Урок 223. Читаю про дитячі ігри. Робота над оповіданням Лідії Дяченко «М'ячик-пустунець»	379
Урок 224. Розрізнення слів, які відповідають на питання <i>хто?, що?</i>	382
Урок 225. Читаю про дитячі ігри. Робота над лічилкою Емілії Саталкіної «Лічилочка»	386
Урок 226. Написання слів з великої букви	389
Урок 227. Читаю про користь спорту	392
Урок 228. Близькі та протилежні за значенням слова	395
Урок 229. Читаю про користь спорту	398
Урок 230. Слова, які мають кілька значень. Розвиток зв'язного мовлення (« <i>Як я мрію провести літні канікули</i> »)	401
Урок 231. Читаю про домашніх тварин	404
Урок 232. Слова, які називають ознаки предметів	407
Урок 233. Читаю про домашніх тварин. Робота з дитячою книжкою. Оксана Іваненко «Кошенятко Няв-Няв»	410
Урок 234. Слова, які називають дії предметів	412
Урок 235. Читаю про чарівні слова нашої мови	416
Урок 236. Слова, якими називають кількість предметів	420
Урок 237. Канікули. Підсумковий урок	424
Урок 238. Складання та записування речень	427
Література та Інтернет-ресурси	430

БУКВЕНИЙ ПЕРІОД (продовження)

УРОК 113. ЗВУК [ґ] ПОЗНАЧЕННЯ ЙОГО БУКВОЮ ґ, Г (ґе). ЧИТАННЯ СКЛАДІВ І СЛІВ ІЗ БУКВОЮ ґ. РОБОТА З ДИТЯЧОЮ КНИЖКОЮ

Мета: вчити учнів/учениць сприймати на слух невеликий текст, виокремлювати в ньому слова зі звуком [ґ]; ознайомити учнів/учениць з друкованою буквою ґ, Г, що позначає звук [ґ]; удосконалювати вміння робити звуковий аналіз слів; формувати вміння читати склади-злиття і слова з буквою ґ; формувати навичку читання слів із вивченими буквами; розвивати критичне мислення, уміння висловлювати свою думку; розвивати вміння виконувати завдання з творчим характером; виховувати уважність, спостережливість.

Обладнання: капелюх, конструктор LEGO, кольорові олівці, лінійки, ручки.

Тип уроку: урок вивчення нового матеріалу.

Освітні галузі: мовно-літературна, соціальна.

Хід уроку

I. ВСТУПНА ЧАСТИНА

Організація класу. Гра «Чарівний капелюх»

Діти пишуть свої імена та прізвища на окремих клаптиках паперу. Ці клаптики кладуть у капелюх або коробку, перемішують. Кожен по черзі витягує по одному клаптику. Учневі, чие ім'я витягнули і назвали, кажуть добрі слова або висловлюють побажання. І так — аж до останнього клаптика в капелюсі.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Актуалізація опорних знань

1) Знову в класі всі ми разом.

— Чудова пора року — зима! Вона незвична своїм білосніжним снігом, прозорими бурульками.

— Діти, що можна робити тільки взимку? (*Ліпити сніговика, грати в сніжки, виготовляти фігурки зі снігу, кататися на санчатах та лижах, мерзнути на вулиці, чистити доріжки від снігу...*)

— Закінчилася пора канікулів. І знову в класі всі ми разом!

2) Стратегія «Входження у картину».

— Діти, ввійдіть тихенько у картину, зображену в підручнику. Станьте поруч з учнями та послухайте, якими враженнями діти діляться про зимові канікули.

— Що роблять діти на малюнку?

3) Читання речень з питальною інтонацією.

— Прочитайте речення та дайте відповіді на запитання.

— Канікули були веселими?

— Канікули були корисними?

4) Складання діалогу. Робота в парах.

— Поділіться своїм враженням від зимових канікул.

5) Слухання вірша за QR-кодом.

— Послухайте вірш.

— Розкажіть, про що в ньому йдеться.

Дискусійна сітка Елвермана, або «павутинка» дискусії

ТАК	ПРОБЛЕМА	НІ
Так, Так, ...	Чи потрібно взимку виходити на вулицю?	Ні, Ні, ...
ВИСНОВОК		

2. Повідомлення теми та завдань уроку

— Ми сьогодні вивчимо нову букву Гг. Дізнаємося про її звучання, навчимося читати склади, слова із нею.

3. Вивчення нового матеріалу

1) Вправа «Квест-дослідження». Спостереження за вимовою звука.

— Викладіть стільки цеглинок, скільки ви почуєте слів зі звуками [г].

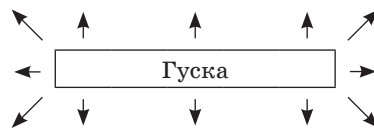
У ставку гуськом стоять
Гусенята й гуска,

Гусенята плюскотять,
Гуска носом плюска.

- Який звук зустрічається найчастіше?
- Зробіть звуковий аналіз слова *гуска* за допомогою цеглинок.
- Який за звучанням звук [г]: голосний чи приголосний? (*Приголосний.*)
- Чому ви так вважаєте?
- Чи виникають перешкоди під час вимови?
- За допомогою чого вимовляється цей звук?
- Отже, [г] — приголосний твердий.
- Допоможіть, будь ласка, з'ясувати, хто така гуска.

Вправа «Асоціативний куц»

(*Вода, трава, птах, пір'я, дзьоб, гусак, гусенята, ...*)

2) Позначення звука [г] буквою «ге». Розглядання букви.

Хвилинка фантазії

Зарядку букви-малюки
Робили після сну.

Т підняла аж дві руки,
А Г — лише одну.
Ігор Січовик

Релаксаційна вправа «Пантомімо»

(*Діти утворюють літеру «ге».*)

— Звук [г] позначають буквою «ге». Повторіть назву букви. Буква «ге» є велика і мала. (*Учитель показує літери.*)

— Пофантазуйте, на що схожа буква. (*Учні фантазують, розглядають сторінку букваря.*)

Робота з конструктором LEGO

— Діти, за допомогою цеглинок побудуйте букву «ге».

— За допомогою чого ми ще зможемо збудувати літеру Г? (*Олівців, лінійок, ручок...*)

Робота в контейнері з піском

Учні друкують літеру на піску.

3) Виділення звуків [г].

- Послухайте вірш.
- Запам'ятайте слова зі звуком [г].
- Назвіть ці слова.
- Де знаходиться літера г?

Або:

Гра «Спіймайте звуки [г]»

Гриб з грибочком
Грілись на гаяліві,

Загоріли голови,
Ніжки теж смагляві.
Ігор Січовик

- Назвіть слова, у яких пишеться ця літера.
- Діти, у вас неймовірний слух! Ви назвали всі слова.

4) **Робота за підручником (с. 3–5). Читання променевих складів.**

Завдання від папуги

Учні за допомогою стрілочок утворюють склади.

5) **Вправи з читання. Читання складів.**

- Прочитайте склади від папуги.
- Читання слів (*повільно*).
 - Прочитайте слова. (*Учні читають слова.*)
 - Що означає кожне слово?
- Читання слів (*швидко*).

6) **Читання слів, що містять у складі «ріг», «сніг».**

Учні читають склади і слова.

- Ви добре вмієте читати!

Фізкультхвилинка

7) **Читання слів, що містять склади «га», «го», «гу», «ге».**

Учні читають склади і слова.

- Ви добре вмієте читати.

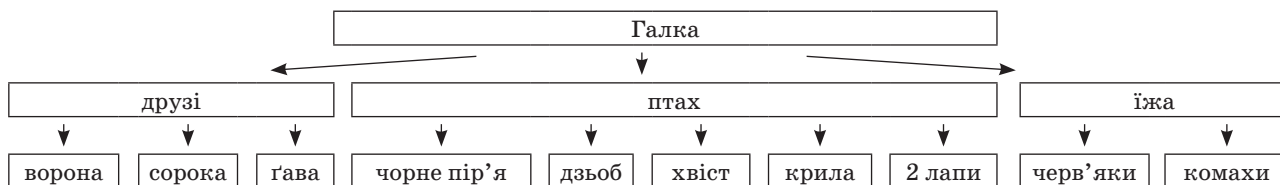
8) **Читання слів «Один — багато».**

Учні читають слова у стовпчиках.

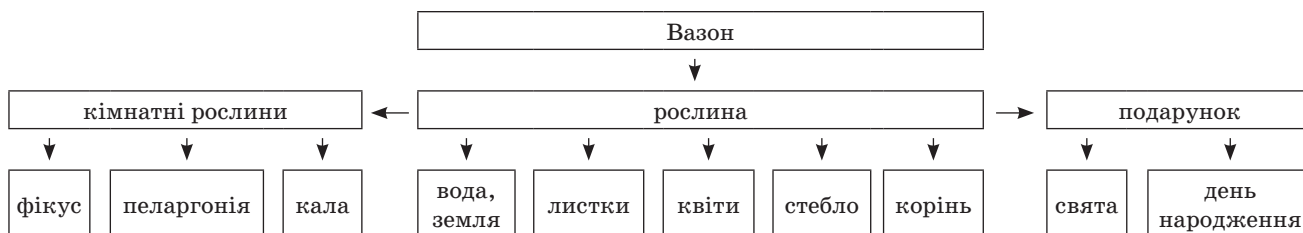
- Розгляньте малюнки. Прочитайте слова. Назвіть слова, що відповідають кожному малюнку.

Завдання за вибором. Вправа «Кластер»

1-ша група

2-га група

4. Закріплення вивченого матеріалу

1) **Робота над віршем. Стратегія «Передбачення».**

Один з видів передбачень — за малюнком тексту. Слід зробити висновок про напрям розвитку подій.

- Розгляньте малюнок до тексту. Що зображено на малюнку?
- Читання вчителем або учнем.
 - Як ви розумієте слово «злива»? (*Стіна слів: злива.*)
 - Чи доводилося вам бачити зливу? Чи перешкоджала вона вам рухатися?
- Читання вірша вголос дітьми та його аналіз.
 - Назвіть героїв цього твору. Подумайте, які почуття слід передати під час читання цього тексту?

Релаксаційна вправа «Дощик»

Учні рухаються імітуючи дощ — дрібненький, великий, зливу.

- Вибіркове читання.
— Прочитайте речення, в якому описано грізний грім. Прочитайте речення, у якому йдеться про зливу. Коли сад і нива бувають веселими?
- Робота зі словами.
— Від імені «зливи» розкажіть, як радіє жива природа.

2) Робота з дитячою книжкою «Загадки від Ігоря Січовика» (<https://www.slideshare.net/Galina12/ss-67135855>).

Робота над загадками

- Його ти бачив на картинці
Або в столичному звіринці:
Великий рот і грубі ноги.
Коли він йде — зійди з дороги. (*молБеґе.*)
 - Вона на нас з тобою схожа.
Робити навіть дещо може.
Ну а коли б заговорила,
Була б людиною ... (*рилаГо*).
 - Нудьгують вдома діти.
Куди б це їх подіти?
Матуся за хвилину
- Пошила їм торбину.
На себе почепила
І діток посадила.
Тепер матуся скаче
Із дітками на дачу. (*гуруКен.*)
- З моржем живе в однім краю,
Годує рибою сім'ю.
Хоч замість ніг у нього ласти,
Та не боїться він упасти.
То як же зветься, дітки, він?
Що тут гадати, це — ... (*звінПін*).

Робота з конструктором LEGO

- Гра «Запам'ятайки»
Учитель бере 2 будь-які цеглинки, з'єднує їх, накриваючи штири. Підіймає цеглинки, щоб усі діти могли побачити, тримає протягом 5 с і ховає. Діти копіюють послідовність кольорів та спосіб з'єднання цеглинок.

Запитання до дітей:

- Порівняйте свою фігурку з моєю. Вони однакові? Чим вони відрізняються? Якщо фігурки відрізняються, що потрібно зробити, аби вони стали однаковими?
- Вправу можна ускладнити, змінивши кількість цеглинок та способи їхнього з'єднання.

III. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Рефлексійна вправа «Скриньки»

- Які враження від уроку ви покладете у скриньку радості?
- А які — у скриньку подиву? Які — у скриньку суму?

ДЛЯ ВЛАСНИХ НОТАТОК

УРОК 114. ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНИХ БУКВ. ПИСЬМО МАЛОЇ БУКВИ г. РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ («Вчуся описувати предмети»)

Мета: повторити вивчені букви; учити писати малу букву г, порівнювати форму малої букви г з малою буквою п, р, знаходити спільні елементи; учити описувати предмети; розвивати спостережливість, уміння порівнювати, аналізувати; виховувати охайність, уважність.

Обладнання: плакат «Правильно сиди під час письма», конструктор LEGO, кольорові олівці, контейнери з піском.

Тип уроку: комбінований урок.

Освітні галузі: мовно-літературна, соціальна.

Хід уроку

I. ВСТУПНА ЧАСТИНА

Організація класу

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Повторення вивченого матеріалу

1) Повторення вивчених букв.

— Запишіть спочатку букви, що позначають голосні звуки.

— А тепер — букви, що позначають приголосні звуки.

— Запишіть рукописне речення.

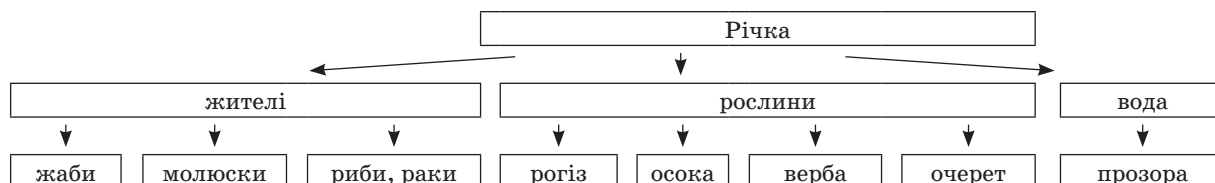
Пальчикова гімнастика (зошит № 3, с. 2)

2) Підготовчі вправи до письма.

— Розгляньте малюнок (зошит, с. 2). Що зображено на малюнку? (*Гуси, трава, річка.*) Наведіть пунктирні лінії.

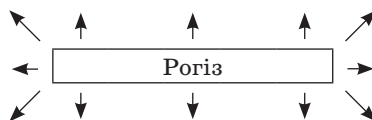
Завдання за вибором

Вправа «Кластер»

Вправа «Асоціативний куц»

(Річка, вода, трава, риба, жаба, ...)

2. Мотивація навчальної діяльності

Зарядку букви-малюки
Робили після сну.

Г підняла аж дві руки,
А Г — лише одну.
Ігор Січовик

— Які слова ми напишемо з літерою «ге»?

3. Повідомлення теми та мети уроку

— Діти, сьогодні ми навчимося писати малу літеру г та поєднувати з іншими літерами. Напишемо слова. Розглянемо і порівняємо друковану та рукописну літери г.

4. Вивчення нового матеріалу (зошит, с.3)

1) Підготовчі вправи до написання літери «ге».

- Зіставте малу букву *г* — друковану і рукописну.
- Що у них спільного?
- А що — відмінного?
- Відгадайте загадки.

- Пір'я він яскраве має.
Як людина, розмовляє. (*Пануга*)

Загелгоче, засичить,
Наче зараз полетить.
Розбігайтеся, малята,
Бо почне він вас щипати! (*Гусак*.)

- Ходить-бродить по двору
І лякає дітвору.

- Побудуйте звукову схему слова, у якому є три склади.
- Обведіть літеру «ге» по пунктирах.

2) Письмо малої літери «г».

- Сьогодні ми навчимося писати малу літеру *г*.
- Малу рукописну букву «ге» починаємо писати нижче верхньої рядкової лінії, заокруглюємо, торкаючись її, та ведемо пряму похилу до нижньої рядкової, де знову заокруглюємо праворуч.
- Напишіть елементи в повітрі: *і-раз-і, два-і, три-і*.
- Напишіть елементи літери на піску.
- Виконайте вправу в зошиті. Обведіть спочатку зразки, а потім допишіть рядок.

Учитель нагадує, як правильно сидіти за партою під час письма, як тримати ручку, як розмістити на парті зошит. Нагадує, що всі букви слід писати похило, подібно до похилої лінії. Після цього учні починають писати.

Вправа на розслаблення м'язів рук «Гусак»

— Сядьте так, щоб спина торкалася спинки стільця. Руки опустіть, плечі відведіть назад. Руки за спиною зчепіть у «замок» і повільно піднімайте їх угору, не нахиляючи тулуба. Зверніть увагу на ділянку між лопатками, відчуйте тепло між ними і плавно опустіть руки. Відпочиньте, зробивши кілька спокійних вдихів і видихів.

3) Письмо буквосполучень «го», «ог», «аг», «гі», «гу», «уг».

- Діти, зараз ми навчимося писати букву «ге» у поєднанні з іншими буквами, які слід починати писати від верхньої рядкової лінії
- Напишіть букву «ге» в повітрі: *і-раз-і*. Нижнім з'єднанням приєднаймо букву *о* під рахунок *і-раз-і, два-і*.
- Виконайте вправу в зошиті.
- Напишіть склад *го*.

Фізкультхвилинка

4) Письмо слів «гусак», «берег».

Учні читають слова, подані в наступних рядках. Учитель коментує, як поєднуються букви. Діти пишуть слово в рядку.

5) Письмо речення «До берега пливе гусак».

Вправа «Відкритий мікрофон»

- Прочитайте речення.
 - Які слова пишуться з великої літери?
 - Зі скількох слів складається речення? (3 4.)
 - А зараз ми спробуємо написати це речення красиво, без помилок.
- Діти виконують завдання в зошитах.

Вправа «Квест-цікавинка»

— Хто у своєму житті бачив гусака?
Зграя гусей летить у формі клина, що збільшує дальність перельоту зграї вдвічі. Коли передній гусак утомлюється, інший гусак займає його місце. Всі тварини можуть спілкуватися між собою

власною мовою, і гуси не є винятком. Налічується близько 10 різних звукових тональностей, за допомогою яких гуси проявляють різні почуття (*злість, радість, гнів, жаль і т. ін.*). Знамените «Га-га-га!» видає винятково жіноча стаття.

6) Списування з друкованого.

- Прочитайте речення. (*Галинка пасла гуси.*)
- Скільки слів у реченні?
- Запишіть у зошит речення.

7) Творче завдання.

- Розгляньте уважно малюнки.
- Підпишіть малюнки.

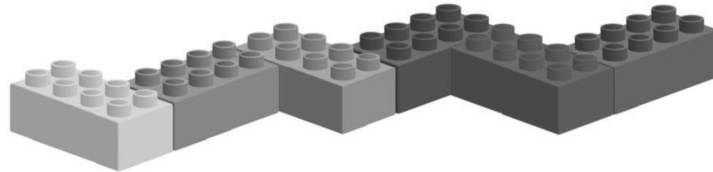
5. Закріплення вивченого матеріалу

Робота з конструктором LEGO. Вправа «Зміюка-закарлюка»

Діти вчать:

- творчо ставитися до розв'язання завдання;
- працювати в команді;
- вгадувати та розповідати історії.

У парах діти змішують свої цеглинки та будують змію.

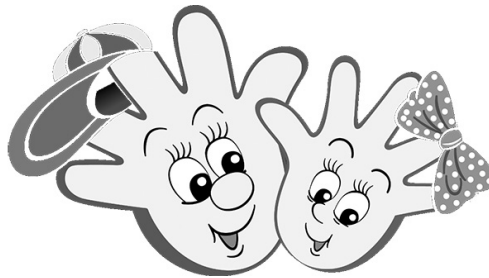
Запитання до дітей:

- Яким чином можна передати рух, манеру поведінки, способи маскування змії?
- Що можете розповісти про вашу змію?
- Презентуйте свою Зміюку-Закарлюку. Які запитання можна поставити товаришам, щоб більше дізнатися про їхніх змії?

III. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Рефлексійна вправа «Долонька»

Кожний палець — це місце, де записують відповіді на запитання. Великий палець — «Мій настрій», вказівний — «Що цікавого я вивчив сьогодні?», середній — «Що було складно? Які я мав труднощі?», безіменний — «Мені не сподобалося сьогодні», мізинець — «Що б я хотів ще вивчити? Що мені було б цікаво?».

ДЛЯ ВЛАСНИХ НОТАТОК

УРОК 115. ЗАКРІПЛЕННЯ БУКВИ *з, г, її* ЗВУКОВОГО ЗНАЧЕННЯ, УМІННЯ ЧИТАТИ ВИВЧЕНІ БУКВИ В СЛОВАХ, РЕЧЕННЯХ І ТЕКСТАХ. СЛОВА, ПРОТИЛЕЖНІ ЗА ЗНАЧЕННЯМ

Мета: закріпити вивчену літеру, її звукові значення, знання дітей про вживання великої букви; формувати навичку читання слів, речень і тексту з вивченими буквами; розвивати вміння сприймати на слух текст, відповідати на запитання за його змістом, складати речення за малюнком, добирати протилежні за значенням слова; виховувати інтерес до інсценізації.

Обладнання: конструктор LEGO, кубик.

Тип уроку: урок застосування знань, умінь і навичок.

Освітні галузі: мовно-літературна, соціальна.

Хід уроку

I. ВСТУПНА ЧАСТИНА

Організація класу

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Повідомлення теми та завдань уроку

— Сьогодні ми продовжимо навчатися читати слова та речення із буквою «ге».

2. Застосування знань, умінь і навичок

Парна диференційована робота на картках

Завдання: знайти і прочитати слова.

Б	О	Г	Д	А	Н	Н
И	Л	А	И	И	И	И
И	Е	Н	И	И	И	И
И	Г	Н	А	Т	И	И
И	И	А	И	И	И	И
Г	О	В	Е	Р	Л	А
С	Е	Р	І	Й	И	И

(Гнат, Олег, Богдан, Ганна, Говерла, Сергій.)

— Як пишуться слова, що ви знайшли? Чому? Яке слово зайве? *(Говерла.)* Чому? *(Назва вершини гори у Карпатах.)*

3. Робота за підручником (с. 6–7)

1) *Творче завдання. Стратегія «Входження у картину».*

— Розгляньте ілюстрацію. Ввійдіть у картину. Сядьте поруч з дітьми та дізнайтеся, хто яку літеру виклав.

— Прочитайте текст. *(У Гната — буква П. В Олега — буква Л. У Богдана — буква Г.)*

— Попрацюйте в парах. Покажіть на малюнку, де Гнат, Богдан, Олег.

— Попрацюйте у мінігрупах. Викладіть літери, що викладали Гнат, Богдан, Олег.

2) *Вправи з читання.*

— Прочитайте слова.

— Прочитайте слова, що пишуться з великої літери. Прочитайте слова, у яких є один склад. Прочитайте двоскладові слова. А тепер — трискладові. Прочитайте слова з наголошеним другим складом.

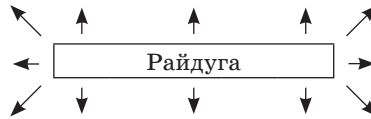
Вправа «Асоціативний куц»

Загадка

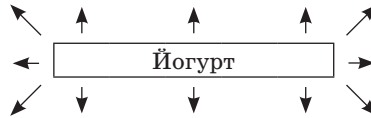
Дивувались довго ми —
Збудували міст громи.
Та по ньому я і ти

Не зуміємо пройти:
Він далеко і високо,
Досягне його лиш око. *(Райдуга.)*
Л. Куліш-Зіньків

(Дош, грім, хмари, небо, коромисло, 7 кольорів, веселка, ...)

— Цей молочний продукт ми дуже любимо. Хто — з малиною, а хто — з суницею. Хто — з ожиною, а хто — з вишнею. Містить літеру «ге» у середині слова.
(Яблучний, персиковий, полуничний...)

3) Робота зі словами, що мають протилежне значення.

— У нашій книжечці живуть цікаві слова. Прочитайте слово та доберіть протилежне за зразком.

4) Творче завдання.

— Розгляньте малюнки. Назвіть зображені предмети. (Гілка сосни, їжак, шпильки, голка.) Що у них спільного? (Всі предмети колючі. Всі мають голки.)

Круги Ейлера-Венна

Вправа «Асоціативний куц»

(Ліс, дерево, новорічне свято, іграшки, подарунки, Дід Мороз ...)

Вправа «Квест-цікавинка»

Соснові гілки завжди тягнуться до неба. Якщо подивитися на гілки дерева, то видно, що голочки сосни спрямовані вгору або трохи в сторони. Соснові голочки довгі. Якщо їх помацати, то трохи колять пальці, але ніколи не поранять.

Соснові гілки часто називають сосновими лапами, адже вони схожі на розкинуті руки.

Сосна — дерево-довгожитель. Її середній вік — 600 років. Якщо посадити сосну, то доросле дерево побачать тільки онуки. Для будівництва використовують уже дорослі столітні сосни, отже, потрібно дбайливо ставитися до цього дивовижного дерева.

Сосна має цілющі властивості. У разі застуди дуже корисно дихати ароматом соснового дерева. До того ж сосновий аромат знезаражує повітря.

Фізкультхвилинка

5) Робота над текстом «Конкурс у класі».

Стратегія «Передбачення»

— Прочитайте назву тексту. За назвою тексту та малюнком розкажіть, про що може йтися у тексті.

— Як ви розумієте слово «конкурс»? (Стіна слів: конкурс.)

- Читання тексту вголос дітьми та його аналіз.

- Вибіркове читання.
— Прочитайте речення, в якому йдеться, хто організував конкурс. Прочитайте речення, у якому описано, що зліпив Гліб. Знайдіть речення про те, що зробив Сергійко. А що Маргарита? А Галинка? Що виготовила Інга? А Ігор? Хто переміг у конкурсі?

Вправа «Кубування»

Орієнтовні запитання

Просте. Де відбувалася подія?

Уточнювальне. Я можу помилитися, але конкурс був проведений у класі?

Інтерпретаційне. Чому за роботу діти отримали призи?

Творче. Що зліпили би ви, якщо б узяли участь у конкурсі?

Оцінювальне. Чи згодні ви, що діти голосуванням обрали найкращі роботи?

Практичне. Де можуть знадобитися ці іграшки?

3. Закріплення вивченого матеріалу

1) Робота з конструктором LEGO. Боулінг.

- Педагог спонукає дітей співпрацювати, домовлятися, задля досягнення спільної мети.
- Ураховуючи вікові особливості дітей, педагог може запропонувати дітям підрахувати збиті кеглі усно, не використовуючи фішки.

Основні завдання

1. Педагог пропонує кожній дитині збудувати по кеглі, дотримуючи певних умов, зокрема, кегля повинна впасти, коли м'яч влучить у неї, але водночас ця кегля повинна бути досить міцною, аби не розлетілася на цеглинки.
2. Учні об'єднуються у команди і перевіряють, чи відповідають їхні кеглі вимогам: поставивши кеглі на відстані від себе, котять м'яч у напрямку кеглів. Діти спільно вирішують, які кеглі підходять для гри у боулінг.
3. Після того діти створюють доріжку для боулінгу та розміщують у кінці доріжки 10 кеглів.
4. Учні по черзі в команді котять м'яч по доріжці, намагаючись збити якомога більше кеглів.
5. Кожен гравець кладе в кошик своєї команди стільки фішок/цеглинок, скільки зіб'є кеглів за один раз. Виграє та команда, яка за відведений час зіб'є більше кеглів.

Запитання до дітей:

- Як ви вважаєте, яка команда перемогла? Як це можна перевірити? Хто збив найбільше кеглів? Хто збив однакову кількість кеглів?

2) Гра «Збери слова».

ГРИТ	ТИГР
АКСУГ	ГУСКА
ПУАПГА	ПАПУГА

III. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Рефлексійна вправа «Веселка»

- Я не міг/не могла, не хотів/не хотіла це робити.
- Я хотів/хотіла це зробити, але не вдалося.
- Я це робив/робила з допомогою.
- Я це робив/робила, хоча були помилки.
- Я це зробив/зробила, але не відразу.
- Я це зробив/зробила! Це дуже просто!

ДЛЯ ВЛАСНИХ НОТАТОК